

# Dýchacia sústava

- **Funkcia:** Výmena dýchacích plynov medzi organizmami a prostredím
- **Dýchanie (Respirácia)**
  - Súhrn procesov spojených so získavaním energie, premenou látok a výmenou plynov
  - Dýchanie poznáme:
    - **Vonkajšie (Pľúcne)** – Výmena plynov medzi prostredím v pľúcnych alveolách a krvou
    - **Vnútorne (Tkanivové)** – Výmena plynov medzi krvou a bunkami celého tela
- **Dýchacie cesty**
  - Zabezpečujú spojenie medzi vonkajším prostredím a pľúcami (Vnútrotným prostredím)
  - Delia sa na:
    - **Horné dýchacie cesty** zahŕňajú:
      - **Nosová dutina (Cavum Nasi)**
        - Na jej začiatku sa nachádzajú nosové otvory
        - Je rozdelená priehradkou, ktorú tvorí **chrupka** a časti **čeriesla** a **čuchovej kosti**
        - Priehradka je rozdelená na 2 polovice
        - V bočných stenách nosovej dutiny sú **nosové mušle** – rozdeľujú dutinu na **Horný, Stredný a Dolný priechod**
        - Vpredu sa nachádza **chrupka** časť, vzadu **kosterný podklad**
        - Je vystlaná **Sliznicou** ktorej hlavnou funkciou je **zvlhčiť** a **ohriať vzduch**
        - Má 2 oblasti:
          - **Čuchová oblasť** – nachádza sa na strope nosovej dutiny + nachádzajú sa tu aj čuchové bunky
          - **Dýchacia oblasť** – tvorí zvyšok nosovej dutiny + produkuje sa tu bunkový hlien
      - **Nosohltan (Nasopharynx)**
        - Križujú sa tu dýchacie a tráviace cesty
        - Po jeho bokoch vyúsťuje **Eustachová trubica**, v jej blízkosti sa nachádza množstvo **Lymfatických uzlín** (Nosohltanové mandle)
    - **Dolné dýchacie cesty** zahŕňajú:
      - **Hrtan (Larynx)**
        - Dutý útvar nachádzajúci sa na prednej strane krku
        - Je tvorený **chrupkami**
        - Najväčšia chrupka: **Štítna chrupka (Cartilago-thyro-idea)** – tvorí vonkajšiu kostru hrtanu
        - Funkcia: Dýchanie a tvorba hlasu
        - V dutina hrtanu sa nachádza aj zúžené miesto – **Príchlopka (Epiglottis)**
      - **Priedušnica (Trachea)**
      - **Priedušky (Bronchi)**
      - **Pľúca (Pulmo)**

